

man andetsteds skulde være forsigtig med at undervurdere? Jeg skal ikke indlade mig paa en Bedømmelse af, hvad vore Broderstammer har udrettet og staaet igennem, alle har vi vel haft vor Mission i Nordens Tjeneste. Men i tusinde Aar har Danmarks Folk holdt Nordens Fanevagt mod Syd, holdt den, hvor Strømmen var stridest, Stormen haardest og Brændingen stærkest. Hvad vi saa end har givet op og sat til for vor egen Nation i snart sagt alle øvrige Kompasretninger, mod Syd stod vi fast som Nordens Bolværk paa en Vagt, hvor vi stod ene, ogsaa i Stunder, da vi troede at have andres Forstaaelse for den fælles Sag. Vi har aldrig holdt denne Vagt for at høste Anerkendelse hos det øvrige Norden, det er sandt, men den blotte Erkendelse af dens Betydning var alligevel ikke af Vejen. Man behøver blot at tænke sig den Situation, der var opstaaet baade for Norge og Sverige, hvis vi havde givet op paa et eller andet Tidspunkt af Historien, saa at det tyske Herredømme og tysk Kultur havde strakt sig uhindret til Skagen og til Øresunds Bredder. Skuffede, men ogsaa hædede og vænnede til at regne med Realiteter, er vi blevet paa denne Post, og naar vi nu ser de norske Krav paa Grønland for fuldt Alvor baseres paa Erik den Rødes Kolonisation, saa maa man tilgive os, at vi ikke røres deraf. Vi selv har i Sandhed mange Steder, vi med samme Ret kunde pege paa; ogsaa vi drog i en graa Oldtid over Vandene og „tog Land“; men Livets bitre Alvor har rigtignok lært os, at alene med aartusindgamle Krav kommer man ingen Vegne. Der, hvor vi har søgt at bide os fast for ikke at faa hele vor Nation udslettet, der hvor vore nationale Forhaabninger nu er gaaet delvis i Opfyldelse, der har vi ikke kunnet nøjes med en skønne Dag at møde op med en Henvisning til Thyrs gamle Vold samt Trusler om at indbringe Sagen for en Voldgift. Med vort Liv og Blod, med stadig Indsats af Slægters Kamp og Opbydelsen af hele vort Folks Kultur har vi maattet hævde vor nationale Ret og skrive vort historiske Adkomstdokument til de omstridte Ægne. Derfor og kun derfor er det, at vi trods alt har kunnet staa fast; derfor er det, at vi just i vore Dage atter har set Historiens Vægtskaal synke til vor Fordel; men derfor maa vi ogsaa forlange en særlig Alvor fra anden Side, hvis man netop med os vil diskutere paastaaede nationale Problemer. Og en saadan Alvor kan vi ikke anerkende indeholdes i Henvisninger, hverken til Erik den Røde eller andre Fortidslevninger.

Naar man derfor endnu i de allersidste Dage kan se den norske Presse — jeg sigter her til „Tidens Tegn“ — uanset de øjeblikkelige Forhandlinger, mir nichts dir nichts overtage baade Grønland, Færøerne og Island — som vi hernede for øvrigt troede allerede var et selvstændigt Rige — med en Henstilling til os om ikke at blive fornærmede, men velvilligst finde os i det uundgaaelige, saa kan jeg ikke se andet end, at man her staar netop overfor den psykologiske Side af Sagen, der indeholdes i visse norske Kredses Opfattelse af det danske Folk som en Nation, man kan byde hvad som helst, fordi den ikke er mere værd.

Overfor denne Haan kan vi kun svare, at vil man fornærme os, saa lad det ske aabent og ærligt, men fornærm os ikke dobbelt ved som en given Ting at forudsætte, at vi vil finde os i vort Riges Sønderlemmelse og tilmed alt i alt være om end ikke begejstrede som „Tidens Tegn“ ordret udtrykker det, saa dog heller ikke særlig anfægtede af saaledes at blive befriet for vore nationale og kulturelle Opgaver i Nordhavet. Jeg tror ikke, jeg behøver at anføre noget andet Eksempel for at vise, hvor skæbnesvanger denne Bedømmelse af den danske Folkekarakter kan være, og hvor grelt den staar til den Stolthed, vi selv føler som et frit og nordisk Folk. Gang paa Gang har jeg været stillet overfor dette Problem, naar jeg har beskæftiget mig med Forholdet Norge—Danmark, og jeg kan kun tænke mig een Forklaring herpaa.

Ganske vist har jeg selv fremdraget forskellige Momenter, der absolut er i vor Disfarvør, og jeg vil blot tilføje, at vor bekendte Trang til at holde Stovvask for aabent Tæppe, som netop for Tiden har gjort sig saa stærkt gældende, selvfølgelig heller ikke er egnet til at sætte os i Respekt i Udlandets Øjne. Alligevel tror jeg ikke, at alle disse vore Fejl er værre end dem, man finder andre Steder — enhver har sit at slaas med —, og menneskelige Fejl og Svagheder klæber der ved alle Nationer. For mig bliver der derfor kun den Løsning tilbage, at Nordmændenes Kendskab til Danmark er i højeste Grad mangelfuldt. Ogsaa her maa vi da sikkert lide under, at man i Udlandet betragter Danmark som identisk med København, og at den fremmede former sin Opfattelse af Landet efter nogle Dages Ophold i dets Hovedstad, hvor man maaske tilmed mest dyrker Forlystelserne og stifter Bekendtskab med det letkøbte københavnske Vid, som vi selv nødig vil have forvekslet med det sunde Smil, vi heldigvis fik i Faddergave, og som